

שמי פולט צמח, חברת קיבוץ
כפר גלעדי, בת 71 וחצי, גרה
בכפר גלעדי כבר 34 שנים. אני
אחות במקצועי, בפנסיה, נשואה
לאבי, אמא לחמישה בנים
ושישה נכדים.

אז עכשיו אני רואה בתמונה
סירה עם אישה וילד, אמא שלי,
שמה רחל, זכרונה לברכה, ואת
הדמות של הילד אני רואה את
עצמי, פולט הקטנה.

עליתי כשהייתי בת שש וחצי לקראת שבע, השייט באונייה
מאוד חד בראש שלי, אני זוכרת את זה, היה משהו שהפעים
אותי - הגודל. במהלך הימים ששהינו באונייה סבלתי מכאבי
שיניים, המלחים היו מאוד מאוד נחמדים אלינו, באו וטיפלו בי.

אני זוכרת שיום לפני שעזבנו את מרוקו, אני שואלת את אמי,
הייתי ממש קטנה... אני אומרת לה: אמא, יש בישראל מדרגות?
היום כשאני חושבת על זה כל כך מצחיק אותי, אבל זה דמיון
של ילדה, לא ידעתי מה זה ישראל. לא ידעתי לאן אנחנו הולכים.
אז כן, יש בישראל מדרגות - והרבה לפעמים...

קוראים לי מיה פיליפ קרול, אני
בת תשע, מכיתה ד' ואני גרה פה
בכפר גלעדי. ואני מאוד אוהבת
להדפיס צביעונים, לגזור אותם,
לצבוע ואז גם לעצב עם זה דמות.
אני רואה מישהי שמבשלת, שרה.
לדודה של אמא שלי קוראים
שרה, זה קצת דומה לה. וזה
מזכיר לי קצת את סבתא שלי.

כי היא אוהבת המון לבשל וגם אני מאוד אוהבת לבשל איתה,
ובתמונה הזאת זה נראה כאילו שמאוד כיף לה כרגע לבשל, היא
אוהבת לבשל המון דברים, היא מבשלת כמעט כל ארוחת שישי,
היא מבשלת את ארוחת הערב. היא לרוב מכינה לזניה, קציצות
עם אורז, או פעם אחת היא הכינה פשטידה טעימה מאוד. ואז
כשכולם מגיעים הם אוכלים את הפנקייקים ונהנים ואז לא
יודעת, זה נראה כמו שהיא מתכוננת לטיול. חופשה.

הם טסים לאנגליה, שם באנגליה הם הולכים למשפחה שלהם,
ובעלה הולך עכשיו לעבוד לפעמים, הוא המון טס, והיא צריכה
עזרה, אז היא טסה לאנגליה לבקתה, כדי ששם יהיה לה יותר
קל, לשלושה שבועות, התכוונתי שלושים שבועות, זה המון.
היא צריכה חופשה, בגלל שהיא כל הזמן צריכה לעבוד, וללכת
למקומות, ולנסוע לקרית שמונה. ואז פתאום יש אזעקה והיא
צריכה לקחת את כל הילדים שלה למקלט.

באנגליה אין מלחמות. באנגליה כולם שמחים ולא צריכים
כל הזמן להיות בסטרס, וזה נראה כאילו שהיא שמחה יותר.
ככה זה עבר עליי. באמצע המלחמה התכוננו לטיסה לפינלנד,
והיה להורים שלי מאוד קשה, ואז כשפתאום טסנו לפינלנד כל
המשפחה שלנו השתחררנו, וזה מאוד עזר.

אז שרה שקלה אולי להישאר יותר באנגליה. כי שם אין הרבה
אזעקות, ויותר קל לה, והילדים שלה נהנים שם. מאוד.

אני גילה כהן, נולדתי ג'ויס
פייגן, והשם ג'ויס בעברית זה לא
הכי טוב, אז החליפו לי לגילה.
בת כמה אני עכשיו? תשעים
ושלוש ושלושת רבעי. עכשיו
בגיל הזה כל חודש זה חשוב.
נולדתי בליברפול, באנגליה, אני
גרה בקיבוץ עמיעד מעל שבעים
שנה. טיפלתי בתינוקות, לא כל
השנים, אבל אני ידועה בעבודה
עם תינוקות, מטפלת תינוקות.

אני רואה ילד קטן, טודלר כזה, שיושב על עגלה, ואני לא יודעת,
הוא... אה! אולי הוא משפריץ מים. ויש לו חיוך יפה. הוא חי
בעמיעד! אה, כן. אני גרה בצד השני של הדשא, והוא גר בצד
הזה של הדשא. הוא עם אצבע קרוב לפה, וכאילו שהוא רוצה
לשאול אותי משהו, כאילו שאני רוצה לח... איך את קוראת לזה?
לחבק? והוא מחייך לי.

אני אתן לו את השם של הבן שלי, איתן. בסדר? איתן הבן שלי
עכשיו הוא סבא. יש לו ארבעה, חמישה נכדים. שמעתי אתמול
שעוד אחד בדרך. והוא שומר עלי עכשיו.

כשאני טיפלתי בילדים קטנים, הם עדיין גרו בקבוצות ולא
בבתים של ההורים. פעם בשנה היינו גם שומרי לילה. היה ילד
שנורא אהב שאני אספר לו סיפור. היו גם ילדים שברחו מבית
הילדים, הייתי אמורה לרוץ אחריהם ולהביא אותם בחזרה לבית
ילדים.

תודה לאל, הזמן הזה עכשיו זה רק זיכרון - שכל ילד גר עם
ההורים שלו, אמן. אמנם אם תשאל את הבן שלי, הוא זוכר
דברים טובים מהשנים שהם גרו, אבל הם בתור הורים לא היו
רוצים לשים את הילדים שלהם בבתי ילדים, לא... הזמן עבר.

אני מיה שגיא מקיבוץ עמיעד,
אני בת חמש עשרה, עוד מעט
שש עשרה, אני הולכת כל יום
אחרי בית ספר לעבוד, ואז אחרי
זה לפעמים הולכת לפקאן, שזה
בית הנעורים שלנו, אני מאוד
אוהבת ילדים ולעבוד עם ילדים
ובעלי חיים.

יש ילד יושב על מין כיסא עם גלגלים כזה, שטוח, יד אחת שלו
בפה, ויד אחת הוא מחזיק חכה. כשהיינו קטנים, אז בקיבוץ
היתה לנו מין עגלה כזאתי, או כיסא גלגלים איך שלא קוראים
לזה, ותמיד היינו עולים עליו ביחד, וכזה, רבים מי יהיה עליו וזה
הזכיר לי את זה.

קוראים לו יוגב. מתאים לו. יש לו פרצוף כזה של יוגב. יוגב זה
שם של יחסית מבוגר, והוא נראה נורא תינוק, אבל הפנים שלו
טיפה יותר מבוגרות. הוא הולך לגן, והוא אוהב לבנות מגדלי
קוביות, ולשחק משפחה, כל יום, אחרי הגן, אז אמא שלו באה
ולוקחת אותו לכלבו, היא קונה לו ארטיק בטעם דובדבן.

יום אחד הוא יצא החוצה לחצר לשחק עם הקיפוד שלו, ואז הוא
לא מצא את הקיפוד שלו, הוא חיפש על העץ והוא נתקל בכוורת
דבורים כזה ועקצו אותו. הוא חזר חזרה הביתה, אחרי שעקצו
אותו, ועשה אמבטיה חמה, ואמא שלו הביאה לו עוגיה.

אז יוגב טיפה מזכיר לי את אח שלי הקטן, שהוא עכשיו בן שתיים
עשרה, אבל דומה לו יחסית כשהוא היה בן ארבע. יום לפני יום
הולדת ארבע שלו, אז הוא נורא נורא הציק לי. ואז אבא שלי אמר
לי שמגיל ארבע, אז הילדים הופכים להיות יותר בסדר. אז אני
ממש ממש חיכיתי שהוא יהפוך להיות בגיל ארבע. ואני זוכרת
ש... שאחרי שהוא הפך להיות בן ארבע והוא עדיין הציק לי, אז
אני נורא נורא נפגעת, למה שיקרו לי כאילו, כי הוא עדיין מעצבן.

קוראים לי אהרון ולנסי, אני
כבר 63 שנים בכפר גלעדי,
נולדתי בצרפת בליון, עליתי
לארץ ב-49, מעברה כמו
כולם, ואחר כך באר-שבע, אני
צמחתי בבאר-שבע. מדינת
ישראל בשבילי היתה הולדת
חדשה וטובה, אני אוהב את
הארץ הזאתי מאוד מאוד, וצר
לי ש... מה שקורה עכשיו, אבל
אני מקווה שזה יהיה, אני לא
מתייאש, אני חושב - יש תקווה.

פגשתי את אשתי בצבא, הייתי מפקד שלה... אבל אנחנו...
חיים בסדר גמור. סך הכל הקונץ היה לחיות נורמלי בתנאים לא
נורמליים, באזור לא נורמלי. לקח לי הרבה זמן לנסוע ברוורס עם
הטרקטור עם ארבעה גלגלים, אבל הכל למדתי. עשיתי הרבה
תפקידי בכפר גלעדי, הייתי 21 שנה ראש מועצה. יש לי חמישה
ילדים, 13 נכדים, כמעט שלושה נינים, וזה הולך וגדל, הסיפור
הולך וגדל ולא הפסק.

כשבאנו לכפר גלעדי, הם פה אמרו לי: בהתחלה אצלנו, הבנים,
כשהם באים מהצבא, הם עובדים בחקלאות, ואמרתי להם שאני
לא בן שלהם.

אני רואה פה סירה, או אפשר לומר מסע, למרחקים, של אמא
ובן. זאת היא דיאנה ולנסי. אני חושב שהיא הייתה יותר יפה,
וזה אונרי ולנסי. "אנרי" בשביל הישראלים שלא יכולים לבטא
אי-אן. דיאנה הזאת הייתה סורבייברית לא נורמלית שהגיעה
מתורכיה, מאיזמיר, והתיישבה בפריז, ורצתה להיות תופרת
על, דיזינרית. שם פגשה את אבא שלי, שהיה דון ז'ואן דה לה
שמטעס.

היה ערב המלחמה הם ברחו דרומה. אני נולדתי ב-1941 בליון, בצרפת, שזה היה אמצע מלחמת העולם השנייה. היא ויתרה על החזון שלה, היא לקחה את המכונה... תפירה ותפרה בשביל להתפרנס. היתה צריכה להציל את המשפחה, כך היא ראתה את העניינים. היתה תופרת וזה.

הפטנט שלה לברוח מ"ראפים" כאלה, מחיפוש יהודים היה ללכת לקולנוע. הייתה סוחבת אותי איתה לקולנוע, אני הייתי שם יושב על הרצפה, שם על יד הזה, והיא הייתה רואה סרטים, חיה באילוזיות. אנחנו לאט לאט עברנו את המלחמה, יחד בעצם אני והיא מאוד צמוד.

למרות שזאת לא היא, אני מתגעגע אליה.

אני חושב שמגיל עשר התחלתי להכין לה את המכונה. זו הייתה מכונת זינגר, עם פדל כזה שלוחצים, ועם מכסה שכשגומרים את העבודה מכסים את הזינגר הזאתי. היה צורך א', לשמן אותה כל יום, היה צורך להעביר חוט, ובאיזשהו שלב היא לא ראתה מספיק טוב. אני הייתי העוזר שלה. לא הייתי יוצא ללימודים, לא הייתי יוצא לבית ספר לפני שהייתי עושה את זה. והיא לא הכריחה אותי, אני כבר הייתי שותף שלה.

המכונת זינגר הזאתי הפכה בשבילי איזה סמל של הבית, מין ביטחון שאני נמצא במקום נכון וטוב. אני לא רציתי מההורים שלי שום דבר, גם לא היה להם שום דבר להוריש לנו. אבל מה שחלמתי שיהיה לי את המכונת זינגר הזאתי, שהיא תהיה אצלי. אפשר לראות מכונות תפירה כאלה בשווקים, בשוק הפשפשים. אני לא בא לי לקנות משהו אחר. הכרתי כל פינה ב...

למרות שזאת לא היא אני מתגעגע אליה.

שלום, אני רונה גדסי, אני בת 12
עוד מעט, נולדתי במטולה ואני
עכשיו שבע שנים פה בעמיעד.
אני אוהבת ספורט מאוד ויצירה.

אני רואה פה ילדה, יושבת על
כיסא ויש סוכריה מתחתיה. היא
הייתה נראית לי הכי חמודה
כזאת, ילדה עם שמלה וסרט.
אני חושבת שקוראים לה רוני.
היא לא הזכירה לי מישהי, אולי
קצת את בת דודה שלי הקטנה,
קוראים לה ניב. היא מקצרין
והיא קטנה, חמודה ממש.

רוני נראית ממשפחה כזאת שיש לה הרבה חוקים, הרבה כללים
והיא לא יכולה ללכת יותר מדי למקומות. כזאת נקייה, שמורה
יותר. נראית ממשפחה עשירה כזאת גם.

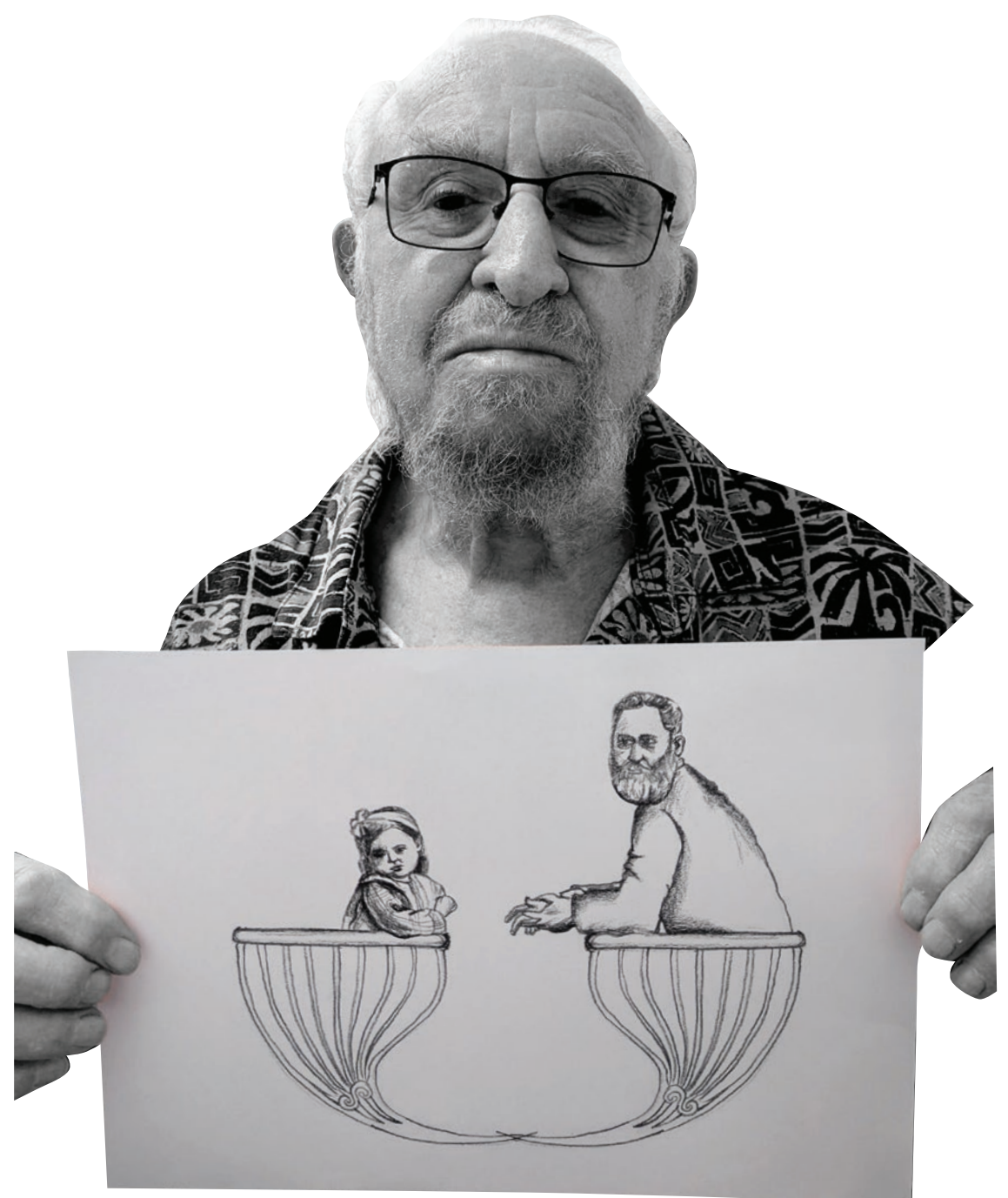
בהתחלה כשהגעתי לא היו לי כזה הרבה חברות בקיבוץ, אבל
כשנפתחתי נהיה לי יותר חברות והכרתי הרבה חברות. עכשיו
יש לי הרבה חברות, הרבה הרבה. אני מכירה כמעט כל אחד פה
וממש כיף לי פה בקיבוץ.

אחת מהדמויות שבחרתי זה
הדמות שנראית לי, או לפחות
משקפת בתנוחה שלה את
הרצל, חוזה המדינה. התנוחה
שלו במרפסת נראית לי כל
כך סוריאליסטית, ואין כמעט
אחד שלא מזהה את העמידה
במרפסת עם הרצל. אפילו
לפעמים סתם כתמונה של
אנשים, או שלי לפעמים אני
עומדת במרפסת, אני אומרת,
הנה אני הרצל, ועבורי כאחת
שבאה מחוץ לארץ, לא נולדה
כאן, אני מאוד אהבתי לקרוא
עליו. איך עלה בראשו לחזות
בכלל משהו שהוא איננו, זה
משהו שהוא נשגב מבינתי ואני
מאוד מעריצה שלו.

שמי ברי קולמן, היום בן 81.
אני נולדתי במנצ'סטר, שם
הצטרפתי לתנועת-הנוער
הבונים, ועלינו לעמיעד ב-1968.

מה שאני רואה בתמונה זה
שתי דמויות. אחד כאילו מוכר
לנו, איש עם חלומות גדולים.
והדמות השנייה זה ילדה צעירה,
שרה, שכל החיים לפניה. שניהם
כאילו זה מול זה. היא כאילו
מחכה לשמוע ממני את החזון
שלי, את החלומות שלי.

אני בא מהתחום של הדרכה. כל מי שמדריך, הוא מדריך מאיזה
שהוא חזון או חלום להגיע לאנשהו. תשמעי ילדה, אני רוצה
להראות לך את המסלול. איך אפשר בכלל לתקן כל מה ש... צריך
לתקן.

גם היום אני מדריך סיורים בנושא של ההתעוררות של אוטופיה
בקיבוץ. אני עושה את הסיור שלי דרך הארכיטקטורה של
הקיבוץ. איך הכל מורכב יחד לפי אידיאולוגיה. חדר-אוכל,
מועדון, חדר, בתי ילדים, מכבסה ציבורית, הכל ביחד.

או-ווא! בדיוק עשינו ערב שלם רק על המכבסה. שאתה יכול עם
כל הכביסה המלוכלכת פשוט לזרוק לתאים זה לזה וזה לזה. ואז
אחרי שבוע אתה בא ומקבל חבילה נקייה, מגוהצת, עד שבכלל
באזור בגליל העליון הציעו מכבסה אזורית בקרית שמונה. ואז
בנינו כאן מכבסה חדשה. עכשיו מי שבנה את זה הוא לקח את
זה ממש פרויקט לבנות מכבסה איך אומרים? לתפארת. שבאו
מהתנועה הקיבוצית אחר כך לראות את המכבסה היפה הזאת.

ו-עם ההפרטה זה נסגר. וכל אחד בוכה בבית...

וכל אחד על הבגד שלו, בשנים הראשונות, היה צריך לרקום את השם. אמהות, כשהילדים נולדו דאגו לקרוא את השם - שתי אותיות...

היה מתפרה. פתחו שורה, רכבת כזו ארבעה חדרים וזה היה מתפרה, ועבדו שם שלוש או ארבע חברות. בשנות השישים, שבעים, שזה היה מאוד אופייני לקחת ג'ינס, פותחים פה ופותחים שם, זורקים לכביסה ומקבלים אותם בחזרה - הכל תפור...

ובשנים הראשונות תפרו את כל הבגדים של הילדים. אז הייתי יכול לראות קבוצה של ילדי גן או גם טינאייג'רס, וכולם עם אותם בגדים פחות או יותר וצבעים כי זה אותו בד.

עד היום יש לנו מתפרה בבית. החברה של גילה בשם רוזי, שהיא בת 93-94, היא עדיין עובדת במתפרה. זה... הפרטה, ואתה משלם היום.

אני גאיה ריקלין, אני בכיתה
ד'2, אני בת תשע ואני גרה בכפר
גלעדי. אני אוהבת לצייר ולנגן
על הפסנתר שיש לי בבית.

אני רואה בן אדם שמחזיק כינור
ויש מאחוריו כל מיני מברשות
ונוצות. הוא מחייך, הוא כנראה
אוהב לנגן ולצייר. אהבתי את
איך שהכינור נראה וגם אני
אוהבת לנגן.

קוראים לו רועי, הוא בכיתה ו', הוא גר בשכונה החדשה בכפר
גלעדי. יש לו טרמפולינה ונדנדה. יש לו שני הורים, ואחות
קטנה, נורית. הוא אוהב גם לצייר המון בשחור לבן, לצייר את
עצמו, יש לו שני חתולים ושני כלבים, הוא אוהב ששמים לו כריך
עם קוטג' וטונה, ותותים בצד, לרוב הוא לובש בגדים ארוכים,
הוא תמיד מגיע בזמן לבית ספר, הוא אוהב לקרוא את הספר
הארי פוטר, התאריך יום הולדת שלו זה בחורף, בשש-עשרה,
הוא הכי אוהב לאכול עוגת גבינה עם תותים, וגם אחותו. יש לו
שלושה חברים, לאחד קוראים דן, ובהפסקות הוא אוהב לצייר.
בבית שלו הוא מנגן על הכינור שלו, והשיעור האהוב עליו זה
שיעור מוזיקה.

רועי בכיתה ד' או ג', היה להם "מחזור מנגן" בבית ספר, והיו
להם כמה אופציות לכלים, ורועי, כשהוא ניסה לנגן בכינור הוא
נורא אהב את זה, הוא נורא נהנה מהצליל שזה עושה. הוא
נרשם לחוג של כינור, שההורים שלו רשמו אותו. ואחותו הקטנה
גם אוהבת לפעמים לשאול אותו אם אפשר גם לנסות לנגן
בכינור שלו, והוא מסכים לה לפעמים.

ויש לו אוסף של מכחולים, ושל מחקים, ונגיד כל פעם שאחותו
מבקשת ממנו מכחול או מחק, אז הוא מביא לה.